

Kárpáti Magyar Krónika

A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet
elektronikus lapja

Kiadja a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai
Közössége

Lapengedély száma: 3 T Nr. 188

Kárpáti Magyar Krónika – XXVI. (XXIII.) évfolyam, 7. (333.) szám. 2022. április 1.

Írta: Zubánics László, Dupka György, Szemere Judit, Fuchs Andrea | A kiadás éve: 2022

Ez lesz 2022 áprilisában

Meghosszabbították a korábban életbe lépett hadiállapotot április 26-ig. A rendkívüli helyzetre való tekintettel továbbra is elmaradnak a köztéri és a zárt téri rendezvények.

Áldott húsvéti ünnepeket kívánunk!

FONTOSABB RENDEZVÉNYEK, ESEMÉNYEK

2022. április 3. Országgyűlési választások Magyarországon.

2022. április 11. A magyar költészet napja

2022. április 17–18. Húsvét.

2022. április 16. A holokauszt magyarországi (kárpátaljai) áldozatainak emléknapja.

2022. április folyamán.

* Egy harkovi menekült, Anasztázia Hudjakova, hatalmas méretű festményt készít Nagyszőlős egyik épületének a falára – írja az ukrinform.ua. A városban ez lesz az első ilyen jellegű kültéri alkotás. A festőművész felkereste a nagyszőlősi „Impasto” galériát, ahol támogatást talált a terv megvalósításához, az önkormányzat pedig kijelölte számára az épületet. A nagyszőlősieknek ez

egy rendkívüli ajándék. A festmény jelképezze a mielőbb bekövetkező békét országunkban – olvasható a [galéria közösségi oldalán](#).

* Az 1992-ben bejegyzett Intermix Kiadó a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közossége (MÉKK) közreműködésével 30 évvel ezelőtt vállalta fel a kárpátaljai magyar könyvkiadás és könyvellátás problémájának megoldását. Olyan fórum megteremtésén fáradoztak, amely felkarolja és szellemi alkotások közzétételével segíti a kárpátaljai magyarságot. Az anyaországi közalapítványok támogatásával – **Dupka György** főszerkesztésével beindították a *Kárpátaljai Magyar Könyvek* sorozatot, amelynek háromszázadik kötete 2022. március folyamán jelent meg. Több mint 100 szerzőnek nyújtottak publikációs lehetőséget. Köztük vannak irodalmi életünk legelismertebb alkotói: egy Kossuth-díjas, 4 József Attila-díjas, 3 MMA-tag; nevezetesen: **Vári Fábián László, Nagy Zoltán Mihály, Füzesi Magda, Finta Éva**. Eddig 162 kötet elektronikus változata olvasható és tölthető le a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) honlapjáról, valamint a velünk (MÉKK, Intermix, KMMI) szerződésben álló Országos Széchényi Könyvtár Magyar Elektronikus Könyvtárából. A korábban megjelent kiadványok digitalizálása is folyamatban van.

A több mint egy hónapja kitört orosz–ukrán háború veszélybe sodorta a könyvkiadást is. Az emberi életet is kioltó, értékeinket földig romboló helyzetből csak egyetlen kiút létezik: ha záros határidőn belül teljesül az emberek millióinak óhaja, hogy a gyilkos fegyverek elhallgassanak és az Istentől megáldott béke uralkodjon felettünk.

A minap örömmel jelezték nekünk az OSZK munkatársai, hogy a Covid-19 előtt készült legutóbbi katalógusunk szintén felkerült a MEK-be: <https://mek.oszk.hu/22900/22933/>

Évfordulók, megemlékezések:

- 90 éve született **Schober Ottó** (1932. ápr. 19. – †Budapest, 1919. febr. 6.) rendező, író.
- 70 éves lesz **Dupka György** (Tiszabökény, 1952. ápr. 11.), PhD történész, szerkesztő.

Vendégségben

2022. április 1. A Magyar Állami Népi Együttes április 1-jén tűzi műsorra *Megidézett Kárpátalja, Hágókon innen és túl* című előadását a Hagyományok Házában. A szervezők az online is követhető előadásból befolyt teljes összeget az Ukrajnában kialakult háborús helyzet miatt otthonaikból menekülni kényszerültek megsegítésére ajánlják fel. Az élő előadás felvétele április 8-ig a nap 24 órájában bárholnan elérhető, s támogató jegy vásárlására is van lehetőség. Az értékes anyagot **Fitos Dezső, Kocsis Enikő, Kökény Richárd** és **Mihályi Gábor** állította színpadra. Információ: <https://hagyomanyokhaza.hu/hu/mane/program/megidezett-karpatalja/20220401-1800-0>

2022. április 6–7. Kárpátaljai írók olvasnak fel április 6-án és 7-én Nagykárolyban és Szatmárnémetiben. **Dupka György, Shrek Tímea** és **Sz. Kárpáthy Kata** az Erdélyi Magyar Írók Ligája *Irodalmi Karaván* című rendezvényén lépnek fel április 6-án, 13 órától a Nagykárolyi Elméleti Líceumban, 17 órától a Szatmári Megyei Múzeum dísztermében (Vasile Lucaciu út, 21.). A meghívott szerzőkkel **Demeter Zsuzsa** és **Papp Attila Zsolt** beszélget, házigazda: Elek György. A kárpátaljai szerzők április 7-én a Szatmárnémeti Aurel Pop Művészeti Líceumban is fellépnek, a Helikon délutánok elnevezésű program keretében, ahol a meghívottakkal **Demeter Zsuzsa** és **Papp Attila Zsolt** beszélget. Az események társszervezője a Szamos Diákirodalmi Kör.

2022. április 8. 20 éves az *Együtt irodalmi-művészeti-humán tudományi-kulturális folyóirat* – zenés irodalmi program Budapesten. Szervező: MÉKK, Kárpátaljai Szövetség, Magyar Írószövetség. Közreműködők: Kocsis Csaba, Marcsák Gergely énekmondók, akik kárpátaljai költők megzenésített verseit adják elő. Felolvasást tartanak az *Együtt* szerzői körének megjelent képviselői. A rendezvény keretében sor került Bartha Gusztáv *Kiút* és Ortutay Mária *Múltunk* és

jelenünk „lámpás emberei” című új könyvének bemutatójára is, amelyek a 30 éve indult Intermix Kiadó gondozásában jelentek meg.

* * *

A Kárpátaljai Ferences Misszió Alapítvány

FELHÍVÁSA VÉSZHELYZETI TÁMOGATÁSRA

Tisztelt Támogatóink! Most háború van! Ilyenkor a szegény még szegényebb! A többségük még menekülni sem tud! Viszont az életkörülmények hirtelen megromlottak és minden bizonytalanná vált! Ebben a helyzetben különösen kell a segítség! Ennek érdekében Alapítványunk forrásainak átcsoportosításával egy Célzott segélyalapot hozott létre...

A már megszokott támogatási tevékenységünk mellett, a segélyalapba gyűjtött összegekből akarjuk segíteni azokat a Kárpátalján élő testvéreinket, akiket a háborús helyzet kiemelten megterhel. Alapítványunk kifejezetten a Kárpátalján élők támogatását szolgálja. A Magyarországra menekültek támogatását más karitatív szervezetek segítik. Az alapítvány kuratóriumának határozata értelmében jelenleg a segélyalapban 2 millió Ft van. Arra kérjük Önöket, hogy adományaikkal bővítsék a fenti összeget, melynek felhasználásáról a honlapunkon rendszeresen beszámolunk.

Számlaszámunk: 1199 1102 - 0211 9070 - 0000 0000

Honlap: www.ferences.hu

Utaláskor kérjük a közleménybe írják be : „SEGÉLYALAP”

A honlapunkon elérhető a bankkártyás illetve paypal fizetés lehetősége is - <https://www.ferences.hu/.../150-felhivas-veszhelyzeti...>

Kérjük terjessze felhívásunkat baráti és ismerősei körében, rokonai között és a közmédiában!

<https://www.ferences.hu/.../150-felhivas-veszhelyzeti...>

* * *

Fontos információ

Amennyiben humanitárius segítyt szeretnének Ukrajnába küldeni – előzetesen jelezzék a szállítmányt és küldjenek megfelelő bejelentést az alábbi elérhetőségekre:

Tel. +380312617721 Mob. tel: +380666260816 E-mail: uzez@carpathia.gov.ua.

Ugyancsak állítsanak össze megfelelő adománylevelet, amelyben feltüntetnek minden szükséges adatot. Mindenképpen jelezzék, hogy kinek (melyik önkormányzatnak, intézménynek) szánják a küldeményt!

Ezek a lépések jelentősen meggyorsítják a szállítmánynak a határon való kezelését!

Az Ukrajnai Vámsholgalat 2022. mdrcius 2-i sajt6t6j6koztat6ja alapjan 6ssze6ll6tottunk egy adom6nylev6l-mint6t (a c6mzettet 6rtelemsszer6en kell kit6lteni).

FEJL6C

ADOM6NYLEV6L / ДАРЧИЙ ЛИСТ

Igazoljuk, hogy az al6bbi humanit6rius száll6tm6nyt a k6vetkez6 szervezet k6ldi / Посв6дчуемо, що цю гуман6тарну допомогу надсилає орган6зац6я:

N6v / Назва:

C6m / Поштова адреса:

6gyint6z6 / Виконавец:

E-mail / Електронна пошта:

Telefon/ Телефон:

K6nek/ Одержувач Beregsz6szi V6rosi Tan6cs/ Берег6вська м6ська рада Закарпатської област6

C6m/ Поштова адреса: Beregsz6sz, B. Hmelnickij u. 7, Ukrajna, Karpatalja

вул. Б. Хмельницького, 7. 90202 м. Берегове

C6l6llom6s / Пункт розвантаження:

Beregsz6sz, B. Hmelnickij u. 7, Ukrajna, K6rp6talja

вул. Б. Хмельницького, 7. 90202 м. Берегове

A g6rj6rtm6vezet6 adatai / Данн6 вод6я транспортногo засобу

N6v / Призв6ще та 6мя:

6tlev6lsz6m / Номер закордонногo паспорту:

A g6rj6rtm6 adatai / Данн6 транспортногo засобу

Regisztr6ci6s sz6m / Реєстрац6йний номер:

G6rj6rtm6 t6pusa / Марка транспортногo засобу:

6tl6p6s helye / М6сце перетину кордону:

6tl6p6s el6rel6that6 ideje / Час перетину кордону:

A szállítmány súlya (kg) / Вага вантажу (кг):

A szállítmány értéke / Вартість вантажу:

A szállítmány tartalma a következő / Цей вантаж складається з наступних:

A szállítmány összetétele / склад вантажу:

<u>Nr.</u>	<u>Az adomány megnevezése/ Назва гуманітарної допомоги:</u>	<u>Darabszám/ кількість:</u>	<u>Összsúly (kg)/ Загальна вага (кг)</u>	<u>Összérték/ Загальна вартість:</u>
	<u>Összesen /Разом:</u>			

Alulírottak igazoljuk, hogy minden információ, amit a jelen dokumentum tartalmaz, megfelel a valóságnak. / Нище підписаний підтверджує дійсність інформації, яку містить цей документ.

Kelt: _____ 2022.

Cégszerű aláírás / pecsét

Könyvespolc – 2021-2022

Az *Együtt* című irodalmi-művészeti-kulturális-humán tudományi folyóirat 2002–2022 között megjelent számai itt tekinthetők meg:

<http://kmmi.org.ua/konyvtar/folyoiratok/egyutt>

<https://epa.oszk.hu/html/vgi/boritolapuj.phtml?id=595>

Megjelent a folyóirat 2022. évi 1. lapszáma.

Kárpátaljai magyar könyvek

(Sorozatszerkesztő és felelős kiadó: **Dupka György**)

MEGJELENT

Bartha Gusztáv. *Kiút.* Kisregény (Felelős szerkesztő: Marcsák Gergely). Intermix Kiadó, Ungvár–Budapest, 2022.

<https://kmmi.org.ua/konyvtar/konyvek/reszletes/kiut>

Ortutay Mária. *Múltunk és jelenünk „lámpás emberei”.* Interjúk, visszaemlékezések, önéletrajzi írások. (Felelős szerkesztő: Szemere Judit). Intermix Kiadó, Ungvár–Budapest, 2022.

<https://kmmi.org.ua/konyvtar/konyvek/reszletes/multunk-es-jelenunk-lampas-emberei>

Dupka György. *Magyar GULÁG-GUPVI rabok Euráziában. Felfedett nyomok Oroszország (Baskíria, Tatár föld, Csecsenföld), Kaukázus (Azerbajdzsán, Georgia, Örményország,) Ázsia (Kazahsztán, Üzbegisztán) régióiban.* Történelmi szociográfia. Második, bővített kiadás. Lektor, felelős szerkesztő: dr. Zékány Krisztina. Intermix Kiadó, Ungvár–Budapest, 2021.

<https://mek.oszk.hu/22700/22721/>

„Mert szeretetre van szükség, hogy... szenvedés után megbékéljenek a lelkek...” A GULÁG-GUPVI-kutatók nemzetközi fóruma Kárpátalján, 2020. Nemzetközi emlékkonferencia, Beregszász, 2020. november 20. A Szolyvai Emlékpark Évkönyve. Összeállította, a jegyzeteket írta: dr. Dupka György. Lektorálta: dr. Zubánics László. Felelős szerkesztő: dr. Zékány Krisztina. Intermix Kiadó, Ungvár–Budapest, 2021.

<https://mek.oszk.hu/22700/22720/>

ELŐKÉSZÜLETBEN

A GULÁG-GUPVI-kutatók nemzetközi fóruma Kárpátalján, 2021. Nemzetközi emlékkonferencia, Beregszász, 2021. november 18. A Szolyvai Emlékpark Évkönyve. Összeállította, a jegyzeteket írta: dr. Dupka György. Lektorálta: dr. Zubánics László. Felelős szerkesztő: dr. Zékány Krisztina. Szolyvai Emlékpark–MÉKK, Ungvár–Budapest, 2022.

Dupka György: *Tiszabökény az Én Hazám. Fejezetek az Árpád-kori település történetéből.* MÉKK, Ungvár–Budapest, 2022.

Hasznos kulturális, irodalmi, művészeti, tudományos információk

- Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége (ezen belül: *Együtt* irodalmi-művészeti-kulturális kéthavi folyóirat és a Kárpátaljai Magyar Könyvek sorozat tárolt változata): <https://kmmi.org.ua/>

- Kovács Vilmos Irodalmi Társaság: <http://kvit.hu>
- RIT, Kárpátalja Magyar Képzőművészek és Iparművészek Révész Imre Társasága: <https://reveszimretarsasag.hu/>
- Kárpátaljai Credo verséneklő Együttes. Kárpátaljai magyar zene Kárpátaljáról (lemezek): <http://credo.def.hu/Hazunktajilemezek.htm>
- Szolyvai Emlékpark: www.szolyvaipark.com.ua
- Kárpátaljai Tudományos Adatbank: karpataljaiadatbank.net
- II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola: www.kmf.uz.ua
- Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács: <http://kmat.uz.ua>

Hasznos média linkek

<http://www.karpatalja.ma>

<https://www.karpatinfo.net>

<http://karpataljalap.net>

<http://kiszo.net>

Karp.in.ua

Dokumentumfilmek

(A YouTube-on elérhető népszerű dokumentumfilmek)

* ***Kárpátaljai tragédia***. Rendező: Hajduk Márta.

<https://www.youtube.com/watch?v=hge17S3IEeE>

* ***Látótér – Nyelvháború Kárpátalján***

<https://www.youtube.com/watch?v=OMViNQmz5a4>

* ***Kárpátalja***

<https://www.youtube.com/watch?v=XycFjziEQgY>

* ***Szerelmes földrajz. Kárpátalja***. Vári FABIÁN László költő, tanár beszél szülőföldjéről.

<https://www.youtube.com/watch?v=uUZqs3nOhRU>

* "ЦІНА ЖИТТЯ НА ЗЕМЛІ ЖИВИХ" фільм-реквієм/Az élet értéke az élő földön film-rekviem, I. rész. Перша частина відеопроєкту: Трилогія «Закарпатські угорці і німці: інтернування та депортаційні процеси 1944–1955 рр.». A kárpátaljai magyarok és németek internálásának és deportálásának folyamatáról 1944–1955 között.

https://www.youtube.com/watch?v=1IbWRIODDY0&list=LLHHIqP_5FDFpREps38a4MCA&index=3

* "Щоб не плакало небо над Україною" (Hogy ne sírjon az ég Ukrajna felett), 2015 p. "Damit der Himmel über der Ukraine nicht weint". Okszana Golovcsuk film-rekviemje, II. rész

(ukrán–orosz nyelven). A kárpátaljai magyarok és németek internálásának és deportálásának folyamatáról 1944–1955 között.

https://www.youtube.com/watch?v=D3g276LcjUI&feature=share&fbclid=IwAR3L3VYRSjMYOylrwvxnwlo0rpbkOnkAWg_RECbOjs7gD001PwirqQOF0jU

* Намальована війна, 2015. Namaliovana viyna (Megfestett háború), 2015. Drawing War, 2014. Okszana Golovcsuk film-rekviemje, III. rész (ukrán–orosz nyelven). A kárpátaljai magyarok és németek internálásának és deportálásának folyamatáról 1944–1955 között.

<https://www.youtube.com/watch?v=bG0KI0c6ZDA>

https://www.youtube.com/watch?v=bG0KI0c6ZDA&list=LLHHIqP_5FDFpREps38a4MCA&index=1

Forrás: KMMI, MÉKK, Facebook, www.karpatalja.ma,

www.karpatinfo.net, www.karpataljaturizmus.info, www.zakarpattya.net.ua)

Szerkeszti a szerkesztőbizottság:

Zubánics László (elnök), Dupka György, Szemere Judit (szerkesztő), Fuchs Andrea.

Megjelenik: havonta két alkalommal.

Az elektronikus újság irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat.

Archívum: kmmi.org.ua